

UNELE PROBLEME ALE CONTABILITĂȚII REZIDENȚILOR PARCULUI PENTRU TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI

SOME OF THE ACCOUNTING ISSUES OF PARK'S RESIDENTS FOR INFORMATION TECHNOLOGY

Autor: Antonina STRATU, studentă masterandă

e-mail: antonia.stratu@gmail.com

Conducător științific: Alexandru NEDERIȚA,

ORCID: 0000-0001-9980-8808

Academia de Studii Economice din Moldova,

Abstract. *This article is dedicated to the analysis of the accounting treatment applied by "Moldova IT Park" residents. The study outlines the benefits of special tax treatment and highlights some specific peculiarities and problematic issues of IT Park residents regarding the correct classification, recognition and accounting of income and the determination of the single tax. As methodological support of the research served the dialectical method: analysis, synthesis, deduction, as well as inherent methods: observation, selection, grouping, comparison. The implementation of the first IT park in the Republic of Moldova stimulates the broad development of the IT sector in our country, which benefits the national economic development, creates new jobs, increases the contribution of residents to the national public budget and attracts foreign investments.*

Keywords: *IT services, Moldova Innovation Technology Park, accounting problems, information technology park, single tax, sales revenue, number of employees*

JEL: M41

Introducere

În Republica Moldova, sectorul IT a cunoscut o evoluție semnificativă în ultimii ani, devenind unul dintre pilonii principali ai economiei naționale. Incontestabil, acest fapt a fost condiționat și de crearea primului parc pentru tehnologia informației „Moldova IT park”, structură organizatorică instituită prin Hotărâre de Guvern, a cărui activitate a început de la 01.01.2018 [1].

De-a lungul anilor, Moldova IT Park a contribuit la creșterea numărului de companii din domeniul IT care activează în țară, la atragerea investițiilor străine, la crearea a peste 30 500 de locuri de muncă [2], generând astfel o creștere semnificativă a exporturilor (statistica demonstrează că în anii 2020-2021, tocmai 11% din totalul exporturilor efectuate de Republica Moldova constituie export de servicii IT [3]). În acest demers al cercetării, autorul și-a propus analiza tratamentului contabil aplicat de rezidenții „Moldova IT Park”, în special privind impozitarea, precum și descrierea anumitor aspecte problematice și particularități specifice, care condiționează modul de contabilizare a veniturilor obținute.

Pentru realizarea prezentului demers științific au fost studiate prevederi de bază ale legilor și actelor normative în vigoare, S.N.C. și alte publicații relevante legate de subiectul cercetat.

În calitate de suport metodologic al cercetării a servit metoda dialectică: analiza, sinteza, deducția, precum și metode inerente: observarea, selectarea, gruparea, compararea, abstracția științifică.

Conținutul de bază

Modul de funcționare a entităților rezidente a parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT Park” (MITP) este reglementat de Legea cu privire la parcurile pentru tehnologia informației [4].

În același timp, cadrul legislativ favorabil aferent rezidenților parcului IT impulsionează progresul sectorului IT prin utilizarea unui regim fiscal special, care constă în aplicarea impozitului unic, ce înglobează 7 tipuri de impozite și taxe: impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, impozitul pe venit din salariu, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajatori, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală datorate de angajați, taxele locale, impozitul pe bunurile imobiliare și taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în RM [5].

Majoritatea entităților rezidente a parcului IT se concentrează pe furnizarea de servicii IT pentru piețele internaționale, contribuind astfel la creșterea exporturilor de servicii din RM (conform statisticilor oferite de MITP, în anul 2023 circa 90% din exportul total de servicii IT este realizat de

rezidenții parcului IT). În cazul serviciilor IT prestate de către o entitate rezidentă a Republicii Moldova (RM) unei entități nerezidente în baza unui contract de prestări servicii, pentru care locul livrării nu este RM [5, art.93 alin. (11)], se consideră export de servicii și se scutesc de T.V.A cu drept de deducere [5, art.104 lit. a)]. Iar, pentru documentarea exportului de servicii IT servesc: contractul de prestări servicii, invoice-ul și actul de acceptanță a serviciilor IT prestate. La înregistrarea operațiunilor contabile aferente contractelor de prestări servicii încheiate cu entități nerezidente a RM distingem componente specifice legate de efectuarea tranzacțiilor în valută străină și aplicarea diferențelor de curs valutar aferente acestora. Celelalte înregistrări sunt similare contractelor încheiate cu beneficiari rezidenți a RM.

O particularitate specifică a entităților rezidente a parcului IT constă în achitarea lunară a impozitului unic în strictă concordanță cu prevederile art.370 din Codul Fiscal [5]. Astfel, cota impozitului unic constituie 7% din venitul din vânzări înregistrat lunar în evidența contabilă, dar nu mai puțin decât suma minimă a impozitului unic care se determină lunar pentru fiecare angajat și constituie 30% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscală [5].

Rezidenții parcului IT se confruntă cu diverse probleme privind clasificarea, recunoașterea și contabilizarea corectă a veniturilor, dar și dileme legate de determinarea impozitului unic. În continuare am analizat și am oferit soluții la câteva din acestea, utilizând unele exemple convenționale.

Una din problemele cu care se confruntă entitățile ce aplică regimul special de impozitare se referă la recunoașterea corectă a veniturilor obținute din vânzarea mijloacelor fixe și dacă aceste venituri se includ în obiectul impunerii cu impozit unic. Ținând cont de Legea contabilității și raportării financiare, care definește noțiunea de venituri din vânzări, drept veniturile din vânzarea produselor, mărfurilor, din prestarea serviciilor, executarea lucrărilor, precum și alte venituri aferente activităților principale ale entității [6, art. 3, alin. (1)] și Planul general de conturi contabile [7], concluzionăm că veniturile obținute din ieșirea activelor imobilizate sunt înregistrate ca majorare concomitentă a creanțelor comerciale și veniturilor curente. Suma acestor venituri nu se include în obiectul impunerii cu impozit unic. Impozitul unic se calculează în baza cotei de 7% din suma totală a veniturilor din vânzări înregistrate în contabilitatea financiară, dar totodată ținând cont de suma minimă calculată conform art.369 alin. (2).

De menționat că în situația absenței veniturilor din vânzări, entitatea rezidentă a parcului IT, oricum are obligația de calculare și achitare a impozitului unic în funcție de numărul de angajați și salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul respectiv (13 700 lei pentru 2024), precum și obligația de a prezenta lunar Declarația cu privire la impozitul unic (forma IU 17).

Rezidenții parcului pentru tehnologia informației se confruntă cu diferite dileme și la determinarea sumei minime a impozitului unic. În continuare vom examina cazurile în care angajații rezidenților Moldova IT Park sunt sau nu sunt incluși în obiectul impunerii cu impozit unic, prin prisma legislației în vigoare.

Este esențial să subliniem că suma minimă a impozitului unic se calculează în funcție de numărul de angajați care, pe parcursul perioadei fiscale, au lucrat ori s-au aflat în orice tip de concediu plătit sau altă situație în care, în regim standard de impozitare, ar fi realizat venit asigurat cel puțin o zi în baza unui contract individual de muncă încheiat cu rezidentul parcului IT și de cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscală respectivă [5, art. 369 alin. (2)].

În consecință, angajații aflați în concediu din cont propriu pe parcursul unei luni calendaristice complete și angajații aflați pe parcursul întregii luni în concediu medical (confirmat prin certificat de concediu medical) nu vor fi incluși în obiectul impunerii cu impozit unic.

De asemenea, nu se vor lua în calcul la determinarea impozitului unic, angajatele rezidenților parcului IT aflate în concediu de maternitate pentru 126 zile, în cazul în care contractul individual de muncă a fost suspendat pe parcursul întregii luni calendaristice. Contractul individual de muncă se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de concediu de maternitate [8, art.76 lit. a)].

Altă dilemă apare la determinarea tarifului contabil aplicat altor plăți decât salariul achitate în folosul angajaților rezidenților parcului IT (diurnă, contracte prestări servicii, etc.). Este imperativ să

menționăm că asupra altor plăți decât salariul achitate angajaților rezidenților parcului IT se aplică regulile fiscale generale conform regimului standard de impozitare.

Concluzii

Urmare a studiului efectuat, concluzionăm că rezidenții parcului IT trebuie să acorde o atenție deosebită asupra clasificării și recunoașterii corecte a veniturilor pe care le înregistrează în evidența contabilă. Reflectarea eronată a veniturilor la conturile clasei 6 „Venituri”, fără a ține cont de clasificarea acestora, va conduce ulterior la majorarea sau diminuarea nejustificată a obiectului impozabil cu impozit unic, respectiv la calcularea, achitarea și declararea eronată a impozitului unic.

Totodată, a fost depistat și un punct negativ a regimului special de impozitare care consta în faptul că în urma implementării acestuia suferă angajații rezidenților parcului IT, care vor beneficia de prestații de asigurări sociale într-o mărime mult mai mică (Venitul lunar asigurat al acestora va constitui 68% din salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv, iar pentru anul 2024 - 9316 lei).

De asemenea, în baza materialului analizat, se recomandă rezidenților parcului IT să monitorizeze lunar veniturile din vânzări obținute din activități eligibile în parcul IT comparativ cu veniturile obținute din alte activități, în scopul respectării criteriului central de eligibilitate impus de Moldova IT Park.

O altă recomandare se referă la studierea cadrului normativ, inclusiv normele legislative aferente regimului special și aplicarea acestora cu rigurozitate în contabilitate, pentru a oferi o imagine fidelă și transparentă în raportarea informațiilor financiare, astfel evitând eventuale probleme, interpretări eronate, amenzi, și nemijlocit retragerea titlului de rezident a Moldova IT Park.

Indiscutabil, crearea primului parc IT reprezintă un pas important în sectorul IT din RM, iar implementarea regimului special de impozitare stimulează evoluția acestui sector, ceea ce aduce beneficii dezvoltării economice naționale și majorează contribuția rezidenților la bugetul public național.

Referințe bibliografice

1. Hotărâre Guvernului Republicii Moldova cu privire la crearea parcului pentru tehnologia informației "Moldova IT park" nr.1144 din 20.12.2017. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=128139&lang=ro#.
2. Site-ul Moldova Innovation Technology Park. Raportul „ ICT Sector Overview” [accesat 11.03.2024] Disponibil: https://mitp.md/p/public/files/6 ICT_sector_overview_2021_2022.pdf.
3. Site-ul Moldova Innovation Technology Park. Raport „Moldova-the best location in CEE for doing IT” Disponibil: <https://mitp.md/p/public/images/1 MITP Presentation 2022.pdf>.
4. Legea cu privire la parcurile pentru tehnologia informației nr.77 din 21.04.2016. [accesat 11.03.2024] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141550&lang=ro#.
5. Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163 din 24.04.1997. [accesat 11.03.2024] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=138283&lang=ro#.
6. Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017 [accesat 12.03.2024] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=140124&lang=ro#.
7. Planul general de conturi contabile, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.119/2013. [accesat 11.03.2024] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=130818&lang=ro#.
8. Codul Muncii al Republicii Moldova nr.154 din 28.03.2003. [accesat 11.03.2024] Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141505&lang=ro#.